

Nader Onderzoek vleermuizen Wnb

Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum

HERZIEND

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

+316 83 77 25 48

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Nader Onderzoek Vleermuizen Wnb Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum HERZIEND

Leeuwarden, november 2022

In opdracht van:

Rho Adviseurs

Uitvoering:

Bureau FaunaX B.V.

Rapportage:

Mevr. A. Wieringa

Autorisatie:

Dhr. J. Groen

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX B.V. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

Bureau FaunaX B.V. (2022). Nader Onderzoek Vleermuizen Wet natuurbescherming/ Rho Adviseurs/ Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 21185. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

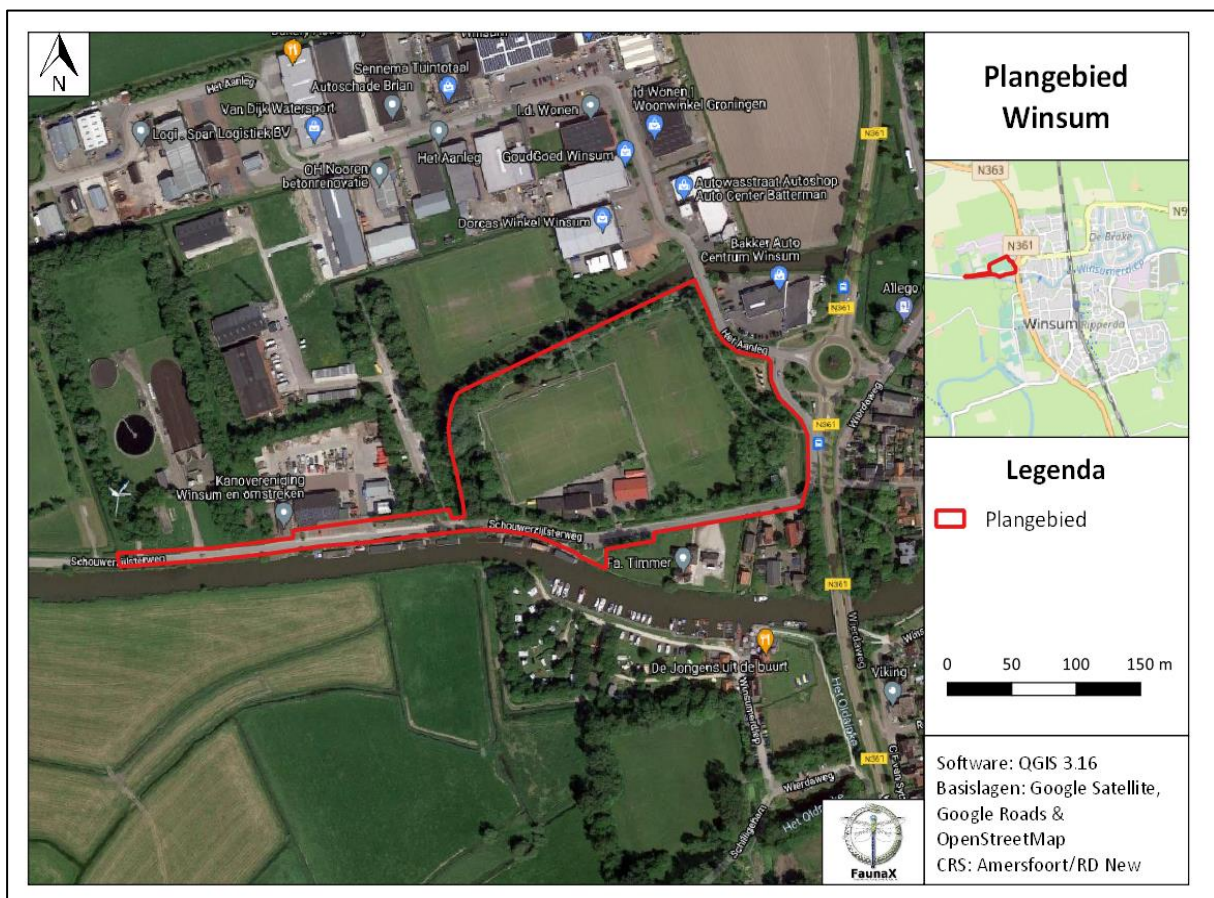
INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
2	RESULTATEN NADER ONDERZOEK	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Methodieken & Werkwijze	3
2.2.1	Vleermuizen	3
2.3	Resultaten.....	3
2.3.1	Vleermuizen (essentiële vliegroute en verblijfplaatsen)	3
3	CONCLUSIES NADER ONDERZOEK.....	4
3.1	Vleermuizen (essentiële vliegroute).....	4
3.2	Vleermuizen (verblijfplaatsen).....	4
4	SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN	5
5	LITERATUUR EN BRONNEN.....	6

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voor het gehele gebied 'Het Aanleg' te Winsum (Groningen) is een ontwikkelvisie opgesteld. Binnen fase 1 wordt ter plaatse van de voormalige sportvelden een uitbreiding van het bedrijventerrein Het Aanleg gerealiseerd (figuur 1.1). Tevens is hierin de aanpak en de aanpassing van een deel van de Schouwerzijlsterweg voorzien. De uitbreiding van Het Aanleg is bedoeld voor meer publieksgerichte bedrijven. Ook wordt langs de Schouwerzijlsterweg de realisatie van woon-werk kavels mogelijk gemaakt. Voor dit project is in 2021 een quickscan uitgevoerd (Bureau Faunax, 2022A). Deze Quickscan is sindsdien echter verouderd en is geactualiseerd. In de tussentijd is er al een boomholtecheck uitgevoerd waarbij is vastgesteld dat de boomholten binnen het plangebied ongeschikt zijn als vleermuisverblijfplaatsen.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te Winsum.

Op donderdag 9 juni 2022 is voor de actualisatie een nieuwe ecologische Quickscan uitgevoerd (Bureau FaunaX B.V., 2022B). In tabel 1.1 wordt een overzicht gegeven van de resultaten uit deze Quickscan.

Tabel 1.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Behoud groenstroken → Anders toetsing essentieel broedgebied. Werken buiten het broedseizoen
Vogels (jaarrond beschermde boomnest)	Roofvogels	Mogelijk	X				Behoud boom met nest Anders → nader onderzoek
Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Diverse soorten	Mogelijk		X			Nader onderzoek gebouwen (in uitvoering)
Vleermuizen (vliegroute)	Diverse soorten	Mogelijk		X			Nader onderzoek (in uitvoering)
Zoogdieren	Haas	Mogelijk			X		Werk gefaseerd uitvoeren over tijd en ruimte
Zoogdieren	Waterspitsmuis bunzing	Mogelijk			X		Laat waterpartijen en groenstroken ongemoeid Anders → nader onderzoek
Vogels Zoogdieren Amfibieën Reptielen Vissen	Algemeen voorkomende soorten	Mogelijk			X	X	Zorgplicht

Op basis van de resultaten van de uitgevoerde Quickscan is nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en een essentiële vliegroute van vleermuizen uitgevoerd. In onderhavige rapportage worden uitsluitend de resultaten van dit nader onderzoek behandeld. Voor aanvullende informatie betreffende deze toetsing Wnb verwijzen wij naar de Quickscan (Bureau FaunaX B.V., 2022B). In onderhavige rapportage worden de resultaten van het nader onderzoek samengevat.

2 RESULTATEN NADER ONDERZOEK

2.1 Inleiding

In deze rapportage vindt men de resultaten van het nader onderzoek naar een essentiële vliegroute van vleermuizen binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden, uitgevoerd in 2021/2022.

Bij de planning van het veldwerk is rekening gehouden met de optimale periode waarin verschillende soortgroepen geïnventariseerd kunnen worden. Deze optimale periode hangt bijvoorbeeld samen met vliegtijd, broedtijd en balts.

Bureau FaunaX B.V. is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk conform deze protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

2.2 Methodieken & Werkwijze

2.2.1 Vleermuizen

Het onderzoek naar verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, versie januari 2021). In totaal zijn er zes onderzoek rondes uitgevoerd, drie in de kraamtijd en drie in de paartijd. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de uitgevoerde inventarisatierondes. Tussen beide bezoeken voor de vliegroute (V) bevond zich, conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol, een periode van minimaal acht weken. Tussen de bezoeken naar verblijfplaatsen zat ten minste tien dagen. Voor de determinatie van vleermuizen is gebruikgemaakt van een batdetector van het type D240X Pettersson, gecombineerd met opnameapparatuur en gespecialiseerde determinatiesoftware (het programma 'Batsound') en een lichtsterke zaklamp.

Tabel 2.1. Details veldbezoeken vleermuizen.

Ronde	Datum	Begin- en eindtijd	Zon op/onder	Weersomstandigheden
V-Paar	23-9-2021	5:00 – 7:20 uur	7:21 uur	13°C, 3 BFT ZW, half bewolkt
V-Kraam	11-6-2022	3:00 – 5:25 uur	5:19 uur	14°C, 1 BFT ZW, Helder
Paar 1	8-9-2021	20:05 – 22:30 uur	20:06 uur	21°C, 2 BFT O, Helder
Paar 2	26-9-2021	19:45 – 22:30 uur	19:27 uur	17°C, 2 BFT Z, Bewolkt
Kraam 1	22-5-2022	21:30 – 21:35 uur	19:52 uur	14°C, 2 BFT O, Bewolkt
Kraam 2	25-6-2022	3:05 – 5:25 uur	5:20 uur	16°C, 2 BFT ZO, Bewolkt

2.3 Resultaten

2.3.1 Vleermuizen (essentiële vliegroute en verblijfplaatsen)

Bij het onderzoek naar de functionaliteit van het plangebied met het Winsumerdiep als vliegroute, zijn in totaal vijf individuen meervleermuis waargenomen boven het wateroppervlak. Het Winsumerdiep dient als essentiële vliegroute voor meervleermuis. De route van de vliegroute loopt zowel in oostelijke als in westelijke richting.

Bij het onderzoek naar de functionaliteit van het plangebied als verblijfplaats, zijn geen verblijfplaatsen in de bebouwing aangetroffen. Er zijn gewone en ruige dwergvleermuizen waargenomen. Gewone dwergvleermuizen maakten van het plangebied gebruik als foerageergebied. Er is tijdens de kraamperiode een sociaal roepende ruige dwergvleermuis waargenomen in de bomenrij ten zuiden aan de rand van de sportvelden, waar tijdens de quickscan ook een boomholte is aangetroffen. Echter is op basis van de boomholtecheck (Bureau FaunaX, 2021) uitgesloten dat de boomholte door vleermuizen als verblijfplaats wordt gebruikt. Vermoedelijk bevindt zich buiten het plangebied een verblijfplaats van ruige dwergvleermuis.

3 CONCLUSIES NADER ONDERZOEK

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Wanneer dat niet of onvoldoende gebeurt, kunnen wetsovertredingen aan de orde zijn. Deze kunnen leiden tot vertragingen in het project. Door op de juiste manier rekening te houden met de aanwezige soorten, kunnen deze problemen vaak op eenvoudige wijze worden voorkomen.

3.1 Vleermuizen (essentiële vliegroute)

Bij het nader onderzoek naar de aanwezigheid van een **essentiële vliegroute van vleermuizen is de aanwezigheid bevestigd**. Het Winsumerdiep vormt een onderdeel van de vliegroute voor meervleermuis. Daarbij kan het Winsumerdiep als een essentiële vliegroute worden bestempeld voor deze aan water gebonden soort, doordat er in de omgeving geen vergelijkbare wateren zijn die als verbindend element tussen verblijfplaats en foerageergebied kunnen dienen.

Voor wat betreft de essentiële vliegroute van de meervleermuis worden verbodsbepalingen van de Wnb niet overtreden zolang lichtuitstraling boven het wateroppervlak van het Winsumerdiep tussen zonsondergang en zonsopkomst tijdens en na de voorgenomen werkzaamheden gelijk blijft dan wel wordt verlaagd ten opzichte van de huidige omstandigheden. Indien lichtuitstraling van kunstlicht over het wateroppervlak tussen zonsondergang en zonsopkomst tijdens de werkzaamheden of in de gebruiksfase niet kan worden voorkomen, dient er een ontheffing Wnb voor de verbodsbepalingen voor watervleermuis en meervleermuis te worden aangevraagd bij de provincie Groningen.

- Het nader onderzoek heeft de aanwezigheid van **een essentiële vliegroute van meervleermuis binnen het plangebied/invloedssfeer van de werkzaamheden bevestigd**.
- Indien lichtuitstraling van kunstlicht over het wateroppervlak van het Winsumerdiep tussen zonsondergang en zonsopkomst tijdens de werkzaamheden of in de gebruiksfase niet kan worden voorkomen en hoger is dan in de huidige situatie, dient er voor de vliegroute van de meervleermuis een ontheffing aan de Wnb te worden aangevraagd bij de provincie Groningen.

3.2 Vleermuizen (verblijfplaatsen)

Bij het nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, zijn deze in de bebouwing niet aangetroffen en bij de boomholten uitgesloten. Voor de voortgang van het project zijn er betreft vleermuisverblijfplaatsen geen verdere vervolgstappen benodigd.

- Het nader onderzoek heeft de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen binnen het plangebied uitgesloten. Er zijn voor wat betreft vleermuisverblijfplaatsen geen verdere vervolgstappen benodigd.

4 SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN

Om de werkzaamheden binnen de kaders van Wet natuurbescherming uit te voeren, bevelen wij de volgende vervolgstappen aan.

Vervolgstappen

- **Broedvogels:** Vermijd werkzaamheden aan de groenstroken. Anders → toetsing essentieel broedgebied. En werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 juli).
- **Jaarrond beschermde boomnest (roofvogels):** Behoud de boom met boomnest. Anders → nader onderzoek.
- **Vleermuizen (vliegroue):** Indien negatieve effecten (lichtuitstraling) niet kunnen worden voorkomen → Ontheffing vliegroue meervleermuis.
- **Haas:** Werk gefaseerd uitvoeren over tijd en ruimte.
- **Waterspitsmuis & bunzing:** Vermijd werkzaamheden aan de waterpartijen en oeverzones (waterspitsmuis) en groenstroken (bunzing en waterspitsmuis) in en rond het plangebied. Anders → nader onderzoek.
- Houd rekening met de zorgplicht (zie quickscan, rapport nummer 22146).

5 LITERATUUR EN BRONNEN

Bureau FaunaX (2021). Boomholtencheck/Sportcomplex Schouwerzijlsterweg te Winsum (Groningen). Rapport 21208. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Bureau FaunaX (2022A). Herziene Quicksan Wet natuurbescherming/ Rho Adviseurs/Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 21160. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Bureau FaunaX (2022B). Actualisatie Quicksan Wet natuurbescherming/ Gemeente Het Hogeland/Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 22146. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2009. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Biologie, kenmerken, bedreigingen. Tirion Natuur.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Zoogdiervereniging
www.zoogdiervereniging.nl